

ZPRÁVY ZÁMOŘSKÉ.

Hlad na jihu. Hlad jako náledek několikaleté neúrody ukazuje se i v sousedství okupovaných zemí, v Dalmácii. A bude ještě huře, protože i letos očekávají špatné žně. Zprávy o nouzi, jak píše zaderský 'Národní List', jsou přímo zoufalé. Vláda a orgány její podle slov téhož listu nepodávají strádajícímu lidu dostatečné pomoci. Mnozí hledali výdělek při stavbě silnic, ale stavba byla zastavena a jim mzda nevyplacena. Případů úmrtí hladu v Dalmácii ještě není, ale lid, vymořený a oslabený, podlehá snadno jiným nemocem. Zvýšená úmrtnost je následkem hladu a nouze. Vláda sice udělila strádajícímu jistou peněžitou pomoc, ale — praví zmíněný list — "my při té příležitosti důtklivě doporučujeme vládě i zemskému výboru, aby přísně bděly, jak se ten peněz rozdělí, neb incredible dictu na některých místech někteří z toho chtějí profitovati pro svou kapsu. Této šeredné obžaloby bychom neponesli kdybychom nebyli o té věci přesvědčeni od věrohodných osob." Tato slova listu, jenž dokonce není žádným zásadním omissním, jsou potvrzením smutných zpráv o hladu a nouzi v Hercegovině, s níž Dalmacie souvisí a žije v stejných klimatických i hospodářských poměrech. Vládní protislovanské listy na všechny zprávy o hladu na jihu a na všechno volání o pomoc mají pouze jedinou odpověď: že v jiných státech jest ještě huře. A kdyby bylo, není poukazování na to žádnou omluvou vlastní netečnosti. S výmluvou, že není peněz, nikdo se vytasiti nesmí. Kde povolují vládě 30 milionů při zamčených dveřích, tam obyvatelstvo zajisté zasluhuje, aby stát o ně otcovsky se staral a nedal jim umírat hladu.

Rusko a Rakousko. Poměr mezi Rakouskem a Ruskem utváří se velmi zajímavě. Ruské listy nestačí zdvořile odmítnouti přátelské nabídky Rakousko-Uherska. Jakmile Rusko otevře ústa k nějakému "ale", rakousko-uherská státníci a officiosové vlepi mu na ně takovou hubičku, až se po celé Evropě rozlehne a tím horlivěji přesvědčují Rusko, že také ono chová k Rakousku lásku jako trám a na důkaz lásky že slíbilo postoupiti mu svůj vliv na Balkáně. "Ale já se nepamatuju!" chce říci Rusko—v tom mlask! a nová hubička rozlehá se Evropou. Mezi tím Rakousko zbrojí a opevňuje. Letošní rok stojí zbrojení tento nebohatý stát 80 mil. zl. — 30 mil. povoleno při zavřených dveřích a 50 mil. bude věnováno na zvelebení válečného loďstva. Proti komu Rakousko zbrojí? Proti Německu? Proti svému starému spojenci a ochranci zůstává ne. Proti Rusku? Vždyť hrabě Goluchovský přísahá, že mezi Rakouskem a Ruskem vládně nejsrdčejší přátelství! Ruské listy nemyslí, že Rakousko zbrojí proti Rusku, byt' ani nebylo mezi oběma státy toho nehorázného přátelství, na které již druhý rok přísahá hr. Goluchovský. Podle hlasů ruského tisku Rakousko chystá se k další akci na Balkáně. Za tím účelem zbrojí a žádá od svých národů nových obětí. Avšak žádný ruský list neslibuje Rakousku, že mu Rusko bude v tomto díle pomocno, "Wremě" praví: "Možno tvrditi, že Rakousko všechny jeho chytrosti nic nepomůže a plány jeho se nezdaří. Rusko dostatečně ukázalo, že nechtuje žádných obětí k podpoře nezávislosti balkánských národů. Rakousko-Uhersko přesvědčilo se o tom právě tak, jako se dříve přesvědčilo Turecko."

Rusko a balkánské státy. Zpráva "Frankfurter Zeitung" o domnělé smlouvě mezi Rakouskem a Ru-

skem za účelem rozdělení Balkánu na dvě sfery, velikou rakouskou a malinkou ruskou, polekala všechny přátele Rakouska v malých státech balkánských. Sama rističovská "Srbská Zástava" obává se, že Rakousko pohltí Srbsko. Tento strach je zbytečný. My ovšem nebudeme hájiti Rakousko od podezření, že se chystá k záboru Soluna. Avšak co se týče Ruska, srbské politikové mohou býti pokojni. Vždyť Rusko balkánské státy vytvořilo a utvořilo je ne pro sebe, neboť balkánského poloostrova nepotřebuje, nýbrž proto, aby system malých států, děkujících Rusku za svou existenci, byl přirozenou hradbou proti návalu Západu, jinak by všechna osvobozovací politika Ruska, jež stála tolik obětí, převrátila se v nesmysl. Malé státy jsou nevyhnutelné v životě Evropy. Předně každý z nich představuje zvláštní politický a národní střed, za druhé, pro samé velké státy zmizení států malých bylo by pramenem nejžalostnějších následků a strašné války. Největší chybou Napoleona I. bylo, že rozbíjel malé státy a dělal z nich francouzské provincie. Rozdělení Balkánu mezi Rakousko a Rusko je bláhovou bajkou. Ne o rozdělení Balkánu musí se starati ruská politika, nýbrž o zbudování balkánského spolku. Bohužel, proti této ruské politice pracují samy některé balkánské státy (Srbsko).

Balkánská myšlenka. Kníže Nikola černohorský na své cestě do Londýna zastavil se v Opatiji, kde jej očekával kníže bulharský Ferdinand. Kníže Nikolu doprovázeli bulharský posel na Cetyni Konstantinovič, černohorský zahraniční ministr Vukovič a ruský posel na Cetyni Gubastov. "Dubrovník" ohlašuje, na čem se oba panovníci balkánští usnesli: 1. bráti se cestou ryzí slovanské politiky pod záštitou Ruska dle programu, jež vytkl kníže Nikola; 2. vypracovati v hlavních črtách jistou společnou akci za přičinou zachránění zásady, že i balkánské státy mají právo sebeurčení a vzájemné opory, aby dosáhly spravedlivého rozdělení území a zájmů; 3. zasaditi se, aby království srbské bratrským způsobem opět bylo přivedeno do kruhu balkánského spolku států a národů. Kníže Ferdinand oplátí knížeti návštěvu dne 27. června na Cetyni.

Dvojvládí v Srbsku. "Malý Žurnál" (Bělehrad) podává jako zaručenou zprávu, že král Alexandr navštívil onehdy jedno z ministerstev a vyptával se tam na rozličné úřadníky, které znal a v úřadě nepoznal. Řekli mu, že jsou propuštěni. — "Proč?" tážal se král. — "Pro účastenství ve volbách." — Načež král prohlásil, že nemá ničeho proti tomu, aby státní úřadníci zúčastňovali se voleb, k čemuž mají ústavní právo a hlasovali pro kandidáty opoziční, neboť volby musejí být úplně svobodné. Tato slova ihned se roznesla po Bělehradu a z Bělehradu rozletla se po celém království. Z nich je vidno, že v Srbsku vládnou nyní dva králové, syn a otec. Syn má správnější zásady, ale málo zkušenosti a slabou vůli. Otec má špatné zásady, ale nazbyt zkušenosti a silnou vůli tam, kde jde o provedení něčeho nedobrého. Slabochem jest jen naproti svým nezřízeným vášním.

Nové nebezpečí válečné vystává v jižní Africe. Republika zavaalská byla od let již trnem v oku Britům, do jejich rozsáhlé državy jihoafriické jest jako klín vražena a proto ukládali vždy o samostatnost její. Roku 1884 dokonce podařilo se jim přinutiti republiku k nevýhodné smlouvě, již vykládali si od té doby, jakoby se byla zřekla republika plně samostatnosti své a přijala protektorát britský. Ale za nového presidenta

Krugerova republika se hleděla co nejvíce z poručení britského vmaniti, začož zase Angličané vzali si před dvěma lety zámlínku z okolnosti, že angličtí přistěhovalci v republice — v níž jest vláda v moci Boerův, (potomkův to holandských osadníků) nepožívají stejných práv politických s Boery — aby pod velením Jamesona vpadli do území republiky. Byli ale poraženi a Jameson sám zajat. Od té doby neustávalo vyjednávání mezi Londýnem a republikou. Ještě v říjnu m. r. anglický ministr osad Chamberlain prohlásil, že Anglie ze suverenních práv svých nad republikou nic nepopustí. Nyní došla odpověď presidenta republiky zavaalské Krugerova. Tento odmítá rozhodně poznovu všelikou suverenitu Anglie a dává výraz právu republiky, jakožto státu slabšího, aby spory její s velmocí britskou řešeny byly smířlivým soudem. "Daily Telegraph", obvyklý mluvčí Chamberlainův, odpovídá dnes již na notu Krugerovu velmi výhrůžně. Zavaalsku nelze prý nikterak přiznati samostatnosti a stát odvislý nesmí prý se také smířlivě souditi dovolávati. Bude-li trvati při názorech těch Chamberlain i v oficiální odpovědi Krugerovi, bude roztržka nezbytná a následky její nedohledné.

Anglie a Francie na středozemním moři. Z Londýna se oznamuje, že cesta anglického ministra Goschena na Gibraltar, která vzbuzuje ve Španělsku v nynější chvíli pochopitelný poplach, netýká se Španělska, nýbrž Maroka a Francie, poněvadž prý Francouzové pracují na dvoje sultana marockého s úspěchem k tomu, aby mohli obsaditi na jihu alžírském oázu Tuat. Kdyby prý se tak stalo, hrozí se, že by musila Anglie ihned zmocniti se Tangieru jenž leží na africkém pobřeží proti Gibraltaru. Zpráva tato má veliký význam. Jako v Asii Angličané a Rusové pořád více proti sobě postupují, takže dříve nebo později musí mezi nimi dojíti ku srážce, podobně jest s Angličany a Francouzy na severu západní Afriky. Francouzové postupují dvěma směry z Alžírsku na jih a z francouzského Sudanu a Senegalu na sever. Kdyby se jim podařilo dosíci přes velkou poušť spojení, musil by sultanát marocký, na nějž má Anglie sama laskominy, padnouti jako zralé jablko pod nějakou formou do klína Francie. Francouzská diplomacie již dlouho se namáhá o to, aby se zmocnila oázy tuatské (na jihu Alžírsku a na východě od Maroka). Anglie hrozí však, že by se zmocnila ihned Tangieru a že by uzavřela tak úžinu gibraltarskou, vedoucí z Atlantického do Středozemního moře. Nehledě k osadním zájmům, jde tu mezi Anglií a Francií o jejich postavení na Středozemním moři. Až dosud jest na něm Anglie mocnější než Francie. Anglie má Gibraltar, Maltu, Cypr, Egypt a má také největší vliv na průplav suzecký; Francie však učinila v posledních dobách velmi mnoho, aby Anglii dostihla. Francouzský postup na blízku hranic marockých směřuje tedy k tomu, aby postavení Anglie na Středozemním moři bylo seslabeno. Proto nařizeno opevňování výběžku španělského Gibraltar, nalezajícího se však v anglických rukou a proto také odejel ministr Goschen na Gibraltar. Před lety pravil jistý anglický státník, že o Gibraltar a Maroko se rozpoutá jedinou světovou vojnu a že tento africký kout stane se pro Evropu tím ohniskem nespárů, jakým byla po půl věku východní otázka. Že tato perspektiva do budoucnosti není nesprávná, dokazuje prudká zářlivost v Anglii, vzbuzená postupem francouzským v Sudanu a každým novým diplomatickým krokem

Francie v Maroku. Ale i kdyby Francouzové zmocnili se oázy tuatské, která leží na jihu Alžírsku, nikterak by z toho nevysvítalo, že by si Angličané mohli jako náhradu vzíti Tangier. Tangier nedají tak snadno kontinentální mocnosti Anglii skonfiskovati, po něvadž by tím Středozemní moře stalo se vlastně mořem anglickým.

Uplný seznam knih k dostání zdarma v knihkupectví Pokroku Západu.

Španělská armáda.

Dějepisné záznamy ohromného podniku Filipa II., kterýžto své doby obral si za úkol znítili Anglii a tak zvrátili kola budoucnosti velmocí, jest nyní zajisté nejzajímavější věcnou naukou

Víte něco o oně "Nepřemožitelné Armádě?" Víte něco o její krutých zkušenostech a nezdarech, kdy nejen velmi citelných ztrát utrpěla odvážnými a prudkými nárazy lodí anglických, alež i nepřiznivými větry, proudy a vlnobitím mořským? Víte jak armáda ta zraněna a pohmožděna ohněm, střelbou a vlnobitím, přehala podél pobřeží jako mohutný mořský kolos — vzdor tomu však ještě dosti nebezpečný — a když konečně krutými bouřemi od severu zaháněna a na úskalí Skotska a Irsku ztroskotán zbytek mocné té výpravy? Víte co o následcích katastrofy té a jaký utváří vliv na poměry nynější?

Ridpath's history of the World.

pojednává v živé a nepřehlédné obraznosti o veškerých dějepisných událostech těchto. Jest to dílo, jež každý měl by si opatřiti. Námitka, že poměry vám nedovolují dílo to si opatřiti jest nepodstatnou, však pádné a podstatné tvrzení jest naše, že poměry a okolnosti nynější vám nedovolují bez díla takového se obejít! Zašlete jeden dolar dnes, stavše se tak členem Megeath History Clubu, tak pojistíte si dílo toto za cenu poloviční a na mírné splátky

8 velkých knih. 6500 stránek. Na 4000 vyobrazení

a zašleme je každému společenstvu po zaplacení \$1.00. Pak následuje patnácte měsíčních splátek a sice: \$1.50 za dílo v plátě vázané; \$2.00 za pevné v ruské kůži vázané, aneb \$2.50 za krásnou morocco vazbu.

Členové mohou se vzdáti v 10 dnech a jich poplatky jim vrátíme. Vzorky díla, vyobrazení, mapy a doporučení, jakož i veškeré vysvětlení zašleme zdarma.

MEGEATH STATIONERY CO.,
Omaha, Nebraska.

Přiložené naleznete \$1.00 ku společenství History Club u. Zašlete knihy na níže udanou adresu. Zavazují se zaplatiti zbývající částku v 15. měsících splátkách.

Jméno:

Adresa:

MEGEATH STATIONERY CO., - OMAHA.

FRED KRUG'S OMAHA PIVOVAR

Hudební kapela hraje každou neděli v Krugovém Parku. Jest to nejkrásnější výletní místo pro rodiny, kde naleznete krásný pažit, husté stromoví, pěkné houpačky a občerstvení, jak pokrmy, takž i nápoje všech druhů. — Vezměte pouliční Walnut Hill káru a požádejte konduktora o lístek na Benson motor, který vás přiveze k Parku.

Úřadovna na Jackson ul., mezi 10. 11. ul. - Tel. 1093.

Lee-Clark-Andreesen Hardware Co.

— prodávají ve velkém: —

Tlačené, vyrážené a lakované plechové náčiní. — Cinovaný plech, železný plech a kovové zboží. — Ostnatý drát, hřebíky, nožičské zboží, bicykly, střešní zbraně, náboje a sportovské zboží.

1219-1223 Harney ulice, - - - OMAHA, NEBRASKA.

South Omaha Brewing Co.

B. JETTER, majitel.

výtečné pivo obyčejné, jakož i zvláštní druh "Pale Export."

Telefon v South Omaze 8.

METZŮV * PIVOVAR

vyrábí vyhlášený a po celém Metzův ležák. Objednávkám věnuje se západě za nejlepší uznání zvláštní pozornost.

Omaha Brewing Ass'n Pivovar

...vyrábí v sudech i lahvích a po celém západu rozesílá výtečný ležák...

Předplácejte na týdně "Pokrok Západu" s "Knihovnu Americkou", pouze \$3.00 na rok.